

Metoda tretiranja z vročo vodo za uničenje kontaminacije z zlato trsno rumenico, ki jo povzroča fitoplazma *Grapevine Flavescence dorée* (16. člen pravilnika o ukrepih za preprečevanje širjenja in zatiranje zlate trsne rumenice)

Pogoji in priporočila za uporabo

Tretiranje z vročo vodo predstavlja potapljanje rastlinskega materiala v vodo z natančno določeno temperaturo za toliko časa, da je doseženo učinkovito delovanje proti določenemu škodljivemu organizmu, ne da bi pri tem škodili materialu samemu. Da to dosežemo, je potrebna previdnost.

Kakovost rastlinskega materiala

Material vinske trte mora biti v dobrem fiziološkem stanju in dobro prehranjen, kar je le po zaključeni popolni rastni dobi. Rastlinski material mora biti skladiščen v ustreznih razmerah temperature in zračne vlažnosti (temperatura v hladilnici od 2 do 4 °C, pomembno je beleženje vlažnosti)

Oprema

Potrebna je posoda za potapljanje s termično izolacijo, kovinsko košaro in pokrovom, da preprečimo toplotne izgube.

Zagotavljati je potrebno temperaturo, ki je:

- homogena, za kar je potreben dovolj velik volumen vode in sistem za stalno mešanje vode,
- stabilna (odstopanja v kopeli za +/- 0,5 °C).

Zato mora oprema imeti tudi temperaturno sondo, ki jo je treba redno preverjati in nastavljati.

Priporočljivo je imeti sistem, ki beleži temperaturo med tretiranjem in ima zvočni signal, ter ustrezen sistem praznjenja (vodo je potrebno pogosto zamenjati, priporočljivo na vsaka 2-3 tretiranja).

Postopek

Tretiranja se opravijo preko zime, najbolje sredi obdobja shranjevanja na hladnem ali malo pred cepljenjem ali saditvijo (da se izognemo prezgodnjemu ali prepozdnemu namakanju/pretakanju sokov).

Tretiranje je sestavljeno iz namakanja olesenelih delov rastlin v vodi s 50 °C za 45 minut. Voda jih mora v celoti prekriti (10 cm vode nad materialom). Praktične izkušnje kažejo, da izpostavljenost materiala ne sme biti za več kot 45 min na 50 °C, čeprav so znane tudi številne druge kombinacije temperature in časa. Kadar se uporabijo druge kombinacije temperature in časa, je potrebno predložiti pisno referenco za učinkovitost proti FD.

Paziti je potrebno, da ne pride do termičnega šoka:

- rastlinski material mora priti iz hladilne komore 24 ur pred tretiranjem in biti shranjen pri naravni temperaturi okolja. Pri tem lahko cepljenke ostanejo v PVC vrečah.
- Med to fazo čakanja material ne sme biti v pretoplem ali presuhem okolju.
- po tretiranju z vročo vodo je potrebno material takoj ohladiti z mrzlo vodo (vodni razpršilec) na temperaturo zraka, da se takoj eliminira temperaturni

šok pred ponovnim shranjevanjem v hladilnici. Ne hranimo preveč vlažnega lesa ali rastlin (cepljenk) v vrečah. Vreče morajo biti mikro-perforirane.

- Po končanem tretiranju z vročo vodo pred ponovnim skladiščenjem v hladilnici in sajenjem material razkužimo.

Za rastline (cepljenke):

- Pred tretiranjem operemo korenine
- Tretiramo pred parafiniranjem (pri trsnih cepljenkah pustimo cca 20 cm enoletnega poganjka (ne skrajšamo na eno vidno oko) in celo dolžino korenin

Za les (cepiči, podlage):

- Tretiramo nerazrezane cepiče in podlage (rozge)